

Yeni Şafak, 24 Aralık 1999

Bünyevî istibdat

Denetim altında tutulan bütün ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de ülke insanlarının ülkede hüküm süren güce tutsak düşüp düşmedikleri; yönetimde katılım esasının Türkiye'de ne kadar uygulama alanı bulduğu siyaset adamlarının hiç umurunda değildir. Çünkü onlar denetleyen ülkelerdeki muadillerinin hilâfına ülke insanlarına verecekleri hesabı düşünerek değil, denetleyici gücün kendileri için hazırladığı ceza ve mükâfatı düşünerek davranırlar. İşte bu yüzden Türkiye'nin demokratikleşmesini isteyen her siyaset adamı böyle bir isteği sadece kendi ikbalini sağlayabilmek için ortaya çıkarır. Siyaset mesleğine intisap edenlerin ilk öğrendikleri şey mâfevkin işini kolaylaştıran sözleri bulup çıkarmaktır. Dolayısıyla her demokrat söylem bir siyasetin kariyerinde yükselme sağlamak üzere başvurduğu ruhsata yapılan göndermeden başka bir şey olamaz. Denetlenen ülkelerde bir siyaset adamının neyi neden yaptığını anlayabilmek için o siyaset adamına siyaset yapma fırsatını kimin verdiğine bakmak lâzımdır.

İSMET
ÖZEL

iozel@yenisafak.com

Önerilen, ortaya çıkarılan demokrasinin ne içerikte olduğu, hangi davranış kalıplarını kapsamı içine aldığı dikkatimizi çevirmemiz gereken diğer husustur. Zira bir ülkenin denetim altında olup olmadığı o ülkenin siyasi programını kimin tespit ettiğinden anlaşılır. Demokratikleşme ülke içinden yükselen bir muhalefetin ürettiği baskılar sonucu benimsenen bir program ise o ülkede demokrasi yolunda sağlanan her başarı ülkenin denetimine sınırlar getiren bir sonuca dönüktür. Tersine ise, yani ülkenin daha demokratik duruma gelmesi ülke dışından bir değerlendirmenin zaruri kıldığı yolu işaret ediyorsa o ülke ne kadar demokratlaşırsa dünyadaki iktidar odaklarının o kadar sert denetimine tâbi tutulacak demektir. Dünya güç odakları ve onların işbirlikçilerinin Türkiye için işleri nasıl yürüttüklerini anlayabilmemiz için elimizde şöyle bir ölçü var: Siyasi program ülkede yaşayan insanların mütecanis vasıflarının ağırlık kazanmasına dönükse Türkiye'nin ülke dışından denetimi zorlaşacak, Türkiye'nin gündemini sürekli olarak insanlardaki muhtelif vasıfların pekiştirilmesine yarayan bir siyasi program işgal ediyorsa daha demokratik bir Türkiye daha sıkı denetlenen bir ülke haline gelecektir.

Daha demokratik olması önerilen Türkiye'den tedirgin olmak için bir çok sebep var. Demokrasi ülke dışında ambalajlanmış bir armağan olarak Türkiye'ye sunuluyor ve demokrasi savunucuları siyaset mesleğine mafevke selâm çakarak intisap etmişlerden müteşekkildir. Nasıl sürecin başlangıcındaki zamanlarda Millî Şef aniden demokratik bir lider haline geldiyse, şimdilerde de bünyevî istibdatın demokrasi adını alması olağan görülüyor, görülecek.